

Directie Noord-Afrika en Midden-Oosten

Rijnstraat 8
2515 XP Den Haag
Postbus 20061
2500 EB Den Haag
Nederland
www.rijksoverheid.nl
Nederland
www.nederlandwereldwijd.nl

Contact
woo@minbuza.nl

Referentie
Min-BuZa.2023.15229-84

Datum: 3 mei 2023

Betreft: Aanvullend besluit op uw Woo-verzoek

Geachte [...],

U heeft op 6 juni 2022, door mij ontvangen op 9 juni 2022, met een beroep op de Wet open overheid (hierna: Woo) om informatie verzocht. Uw verzoek heeft betrekking op documenten en correspondentie van mijn ministerie omtrent het WK voetbal in Qatar. Bij besluit van 31 maart 2023 is op uw verzoek beslist en zijn documenten (gedeeltelijk) openbaar gemaakt. Onlangs zijn er naar aanleiding van een Woo-verzoek bij het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (hierna: OCW) 8 andere documenten van Buitenlandse Zaken aangetroffen die ook binnen de reikwijdte van uw verzoek vallen. Met OCW is afgesproken dat Buitenlandse Zaken daarover een aanvullend besluit neemt. Hieronder treft u mijn besluit aan naar aanleiding van de aangetroffen documenten. Dit besluit betreft een aanvulling op mijn besluit van 31 maart 2023.

Wettelijk kader

Uw verzoek valt onder de reikwijdte van de Woo.

Inventarisatie documenten

De in het kader van uw verzoek geïntariseerde documenten zijn opgenomen in een inventarisatielijst die als bijlage bij dit besluit is gevoegd. Deze inventarisatielijst vermeldt (indien aan de orde) de toegepaste uitzonderingsgrond(en) per document. In dit besluit staat de nadere toelichting bij de toegepaste grond. Hierdoor wordt per document duidelijk wat is besloten.

Besluit

Uw verzoek wordt gedeeltelijk ingewilligd. Ik heb in mijn beoordeling getracht zo transparant mogelijk te zijn. Er doet zich echter een aantal uitzonderingsgronden en beperkingen voor zoals genoemd in de Woo, die een beperkte kennisname van hetgeen in het document is opgenomen, rechtvaardigen. Voor de motivering hiervan verwijs ik naar het onderdeel 'Overwegingen' van dit besluit.

Gedeeltelijk openbaar

Ik besluit een deel van de door u gevraagde informatie gedeeltelijk niet openbaar te maken. Per document is op de inventarislijst aangegeven welke uitzonderingsgronden zijn toegepast.

Gehele weigering

Ik besluit daarnaast deel van de door u gevraagde informatie in het geheel niet openbaar te maken. Op de inventarislijst is aangegeven bij welk document dit aan de orde is en welke uitzonderingsgronden zijn toegepast.

Buiten reikwijdte

Indien een document passages bevat die buiten de reikwijdte van uw verzoek vallen omdat de informatie buiten de termijn van uw verzoek valt. De betreffende tekstdelen zijn verwijderd onder de vermelding "valt buiten reikwijdte van het verzoek".

Overwegingen

Algemene overweging: openbaarheid t.a.v. een ieder

Als eerste wil ik u wijzen op het volgende.

Iedereen heeft het recht om overheidsinformatie op te kunnen vragen zonder daarbij een reden te hoeven aangeven. Dit staat in het eerste artikel 1.1. van de Woo. Dit is een belangrijk recht van de burger. Daarbij is het uitgangspunt dat overheidsinformatie openbaar is, tenzij er uitzonderingsgronden zijn die dit beperken. De uitzonderingsgronden staan in hoofdstuk 5 van de Woo. Ik moet hierbij het algemeen belang van openbaarheid afwegen tegen de belangen die de uitzonderingsgronden beschermen. In het algemeen geldt hierbij de regel dat wanneer ik informatie aan u verstrek, het openbaar is voor een ieder. De Woo is niet van toepassing op informatie die al openbaar is.

Algemene uitgangspunten bij toetsing aan de uitzonderingsgronden

De toetsing aan de uitzonderingsgronden verloopt als volgt. Eerst kijk ik of een van de uitzonderingsgronden speelt. Dat doe ik meestal per alinea, soms per zin. Vervolgens kijk ik wat voor soort uitzonderingsgrond het is. Als het een absolute uitzonderingsgrond is, mag ik de informatie niet verstrekken. Als het een relatieve uitzonderingsgrond is, moet ik een afweging maken tussen het algemene belang van openbaarheid en het specifieke belang dat de uitzonderingsgrond beschermt. Daarbij weegt het belang van openbaarheid zwaar. In de inventarislijst en op de documenten heb ik opgenomen welke uitzonderingsgronden van toepassing zijn.

In dit geval is er sprake van een derde belanghebbenden bij de openbaarmaking van een aantal documenten. Ik heb hen de gelegenheid gegeven om hierop een reactie te geven, welke reactie ik heb betrokken bij mijn besluitvorming.

Relatieve uitzonderingsgronden

Het belang van de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder a, van de Woo wordt geen informatie openbaar gemaakt als dit de relatie van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties beschadigt. Deze uitzonderingsgrond beoogt te voorkomen dat de wettelijke plicht tot het verstrekken van informatie tot gevolg zou hebben dat de Nederlandse internationale betrekkingen schade zouden lijden. Dat is bijvoorbeeld het geval indien, als gevolg van het verschaffen van informatie ingevolge de wet, wordt voorzien dat het internationale contact op bepaalde punten stroever zal gaan lopen, met als gevolg bijvoorbeeld dat het onderhouden van diplomatieke betrekkingen, of het voeren van bilateraal overleg met andere landen, staten of internationale organisaties moeilijker zou gaan dan voorheen wordt, of dat men in die andere landen, staten of internationale organisaties minder geneigd zou zijn tot samenwerking dan voorheen.

Hierbij wordt opgemerkt dat voor het bestaan van het vermoeden dat diplomatieke betrekkingen zullen verslechteren als gevolg van het openbaar maken van bepaalde informatie niet altijd een concrete aanwijzing in de vorm van een uitdrukkelijke kennisgeving van een ander land, staat of internationale organisatie tot niet openbaarmaking noodzakelijk is, als uit de aard en inhoud van de gevraagde informatie kan volgen dat deze vertrouwelijk is.

Voorts merk ik op dat het invoeren van deze uitzonderingsgrond niet enkel is voorbehouden aan situaties waarin sprake is van (diplomatieke) documenten inzake het diplomatiek verkeer met een andere staat dan wel staten. Ook daar waar sprake is van interne-, interdepartementale- of andere mailwisselingen dan wel diplomatieke communicatie en waarin gesproken wordt over lopende diplomatiek trajecten of bijvoorbeeld een vertrouwelijk gedeelte van een voorstel van een lidstaat, kan het invoeren van deze uitzonderingsgrond aan de orde zijn.

Diplomatiek verkeer

Het ministerie van Buitenlandse Zaken is verantwoordelijk voor alle diplomatieke contacten tussen Nederland en andere landen c.q. internationale organisaties. Het is van groot belang dat landen en organisaties kunnen vertrouwen op het vertrouwelijke karakter van deze contacten. Ik voorzie dat andere landen en internationale organisaties bij openbaarmaking van informatie uit het diplomatieke verkeer in de toekomst minder geneegen zullen zijn om mij informatie te verstrekken, en dat de betrekkingen met deze landen en organisaties in de toekomst stroever zullen verlopen. Ik ben van mening dat het belang van goede internationale betrekkingen dient te prevaleren boven het belang van openbaarheid.

Bij meerdere (passages uit de) aangetroffen documenten is, gelet op de

aard en inhoud van de informatie, het belang van de betrekkingen van Nederland met andere staten en internationale organisaties in het geding.

Een deel van de documenten betreft voorbereidingen van gesprekken die de Nederlandse overheid heeft gevoerd met (leden van) de Qatarese autoriteiten dan wel met organisaties gelieerd aan de Qatarese autoriteiten. Ook ten aanzien van deze gesprekken (en de daarin gedeelde visies, uitlatingen dan wel meningen) geldt dat zij onderdeel uitmaken van de diplomatieke dialoog en volgt uit de aard en inhoud (eveneens) de vertrouwelijkheid van de daarin vervatte correspondentie. Indien ik dergelijke (passages uit) documenten openbaar zou maken is, reeds gelet op het voorgaande, een verslechtering van de betrekkingen met Qatar te voorzien. In dit licht heb ik in voorkomende gevallen in een aantal documenten eveneens de namen van Qatarese hoogwaardigheidsbekleders geanonimiseerd teneinde het voornoemde belang te waarborgen.

In meerdere documenten zijn visies/analyses dan wel commentaar van ambtenaren opgenomen over politieke dan wel maatschappelijk ontwikkelingen in Qatar dan wel visies of commentaar over andere landen en/of internationale organisaties, welke ik niet zal openbaren. Ik voorzie dat de betrekkingen met deze landen en/of internationale organisaties in de toekomst stroever zullen verlopen indien ik overga tot openbaarmaking. Ik merk hierbij op dat ik heb meegewogen dat het van groot belang is dat ambtenaren van het ministerie van Buitenlandse Zaken ook in de toekomst scherp en zonder terughoudendheid hun visie durven te uiten over andere landen en/of internationale organisaties. Ik heb daarom besloten de desbetreffende informatie niet openbaar te maken.

Afwegende het belang van de internationale en bilaterale betrekkingen en het publieke belang bij openbaarmaking, acht ik, gelet op het voorgaande, het eerste zwaarder wegen. Ik zal deze informatie daarom niet openbaar maken. Op de inventarisatielijst en in de gedeeltelijk openbaar gemaakte documenten is de toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding "5.1.2.a".

De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder e, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken als dit de persoonlijke levenssfeer schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

In de meeste documenten staan persoonsgegevens van ambtenaren. Het gaat om gegevens die herleidbaar zijn tot een persoon, zoals onder meer namen, e-mailadressen, functienamen en telefoonnummers. In het kader van goed werkgeverschap vind ik dat het belang van privacy zwaarder moet wegen dan het belang van openbaarheid. Dit ter bescherming van de privacy van de betrokken ambtenaar/ambtenaren. Daarbij weegt mee dat het hier niet gaat om het opgeven van een naam aan een individuele burger die met een ambtenaar in contact treedt, maar om openbaarmaking op grond van de Woo.

Op de inventarisatielijst en in de gedeeltelijk openbaar gemaakte documenten is de toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding "5.1.2.e".

Het belang van het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen

Op grond van artikel 5.1, tweede lid, aanhef en onder i, van de Woo kan ik geen informatie openbaar maken wanneer dit het goed functioneren van de Staat of andere overheden schaadt en dit belang zwaarder weegt dan het belang van openbaarheid.

Eenheid van regeringsbeleid

Wanneer de ministerraad een besluit neemt, geldt dat besluit vanaf dat moment als regeringsbeleid. Het kabinet spreekt met één mond. Het openbaar maken van de opvattingen van individuele bewindspersonen, kan de eenheid van dit beleid in gevaar brengen. Het is belangrijk dat bewindspersonen vrij met elkaar kunnen spreken. Met het oog op een goed bestuur is het ongewenst dat bewindspersonen tegen elkaar uit kunnen worden gespeeld als hun afwijkende opvattingen openbaar worden. Om deze reden wordt informatie over de opvattingen van individuele bewindspersonen binnen het kabinet niet openbaar. Voorts worden notulen van de (Rijks)ministerraad, onderraden, ministeriële commissies en overleggen tussen bewindspersonen worden in het geheel niet openbaar worden gemaakt met een beroep op de eenheid van regeringsbeleid.

Gelet hierop zal ik bepaalde (passages uit) documenten niet openbaar maken nu ik openbaarmaking hiervan schadelijk acht voor het goed functioneren van de Staat. Een deel van de documenten bevatten (weergaven van) verslagen van de Ministerraad, informatie die inzicht geeft in de voorbereiding, mogelijke inbreng, visies en beraadslaging van deze vergaderingen dan wel weergaven van standpunten en verhoudingen binnen het kabinet. Zoals reeds aangegeven is het belangrijk dat bewindspersonen vrij met elkaar kunnen spreken. Voor deze vergaderingen geldt dat een vrije en onbelemmerde uitwisseling van argumenten van wezenlijk belang is voor het goed kunnen uitvoeren van de werkzaamheden. Voor het goed functioneren is geheimhouding van hetgeen ter vergadering wordt besproken essentieel, zowel vanwege de eenheid van het kabinetsbeleid alsook om te verzekeren dat binnen het kabinet in alle vrijheid van gedachten kan worden gewisseld.

Gelet op het besloten karakter van deze vergaderingen is ook aannemelijk dat openbaarmaking van de input en de adviezen die worden meegegeven aan de bewindspersonen ter voorbereiding tot benadeling zal leiden van de Ministerraad. Ik zal deze informatie niet openbaar maken.

Concepten

Voor een ordentelijk verloop van het besluitvormingsproces is het belangrijk dat dit gebeurt op basis van voldragen documenten. Wanneer (communicatie over)

conceptteksten of de conceptteksten zelf openbaar worden gemaakt, is dit schadelijk voor het goed functioneren van de Staat nu er een publiek debat kan ontstaan over documenten die nog niet rijp zijn voor besluitvorming. Daar is ook hier sprake van. U kunt hierbij bijvoorbeeld denken aan (communicatie over) concepten van de Kamervragen, persvragen, woordvoering. Ik zal (passages over) conceptteksten dan ook niet openbaar maken. Ik merk hierbij op dat er in de fase waarin documenten nog een definitieve vorm moeten krijgen ruimte moet zijn om conceptteksten en gedachten met elkaar uit te wisselen waarbij een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk is. Daar waar sprake is van definitieve woordvoeringslijnen zal ik deze wel openbaar maken en dat definitieve versies van beantwoording van Kamervragen reeds openbaar zijn.

Voor een ordentelijk verloop van het besluitvormingsproces is het belangrijk dat dit gebeurt op basis van voldragen documenten. Ik merk hierbij op dat een zekere mate van veiligheid en vertrouwelijkheid noodzakelijk is om te kunnen komen tot een effectieve beantwoording of totstandkoming van een product. Deze documenten maak ik daarom niet openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat. Ik merk hierbij op dat definitieve versies van Kamerbrieven dan wel beantwoording van Kamervragen alsmede verslagen van verhandelingen in de Tweede Kamer en Kamercommissies reeds openbaar zijn.

Interne e-mail postbussen

Goede communicatie is een belangrijk onderdeel voor het functioneren van de Staat. Dit gebeurt veelal via de mail, daarom is het van belang om dit goed te organiseren. Hiervoor worden ook postbussen voor interne en externe communicatie gebruikt. Meerdere documenten bevatten e- mailadressen van interne e-mail postbussen van mijn ministerie dan wel andere organisaties alsmede toegangscode's naar digitale vergaderingen.

Deze e-mailadressen zijn niet bestemd voor communicatie buiten de kring van de overheid. Openbaarmaking van het e-mailadres kan het gebruik van de interne e-mail postbussen verstoren, omdat in dat geval ook externen naar deze postbus kunnen mailen. Dit zorgt ervoor dat het gebruik van het systeem van interne en externe communicatie wordt verstoord. De potentiële hinder die de gebruikers van deze e- mailadressen kunnen ondervinden van kenbaarheid voor een ieder van deze e-mailadressen, weegt naar mijn oordeel zwaarder dan het algemene belang van openbaarheid. Het openbaar maken van deze informatie heeft tevens geen meerwaarde in het licht van een goede en democratische bestuursvoering. Deze e-mailadressen maak ik daarom niet (geheel) openbaar met een beroep op het belang van het goed functioneren van de Staat.

Op de inventarisatielijst en in de gedeeltelijk openbaar gemaakte documenten is de toepassing van deze uitzonderingsgrond aangegeven met de aanduiding "5.1.2.i".

Wijze van openbaarmaking en plaatsing op internet

De documenten die door mij openbaar worden gemaakt op grond van de Woo, treft u bij dit besluit in kopie aan. De openbaar gemaakte documenten en dit besluit worden geplaatst op www.rijksoverheid.nl, zodat ze voor een ieder beschikbaar zijn.

Mocht u naar aanleiding van dit besluit vragen hebben, kunt u contact opnemen met de Directie Juridische Zaken via woo@minbuza.nl.

Hoogachtend,
De minister van Buitenlandse Zaken,

namens deze,

de plaatsvervangend directeur van de Directie Noord-Afrika en Midden-Oosten,

Deze brief is niet voorzien van een handtekening. In een formele en beveiligde omgeving is vastgelegd dat de beslissingsbevoegde akkoord is met de inhoud van dit document en de verzending.

Guusje Korthals

Dit besluit betreft een aanvulling op het besluit van 31 maart 2023. Uit artikel 6:19 van de Algemene wet bestuursrecht volgt dat een bezwaar tegen het besluit van 31 maart 2023 eveneens gericht is tegen dit onderhavige besluit. Voor het indienen van een bezwaarschrift tegen het besluit van 31 maart 2023 verwijs ik u naar de rechtsmiddelenclausule in dat besluit.

Bijlage 1 – Relevante artikelen uit de Woo

Artikel 1.1

Eenieder heeft recht op toegang tot publieke informatie zonder daartoe een belang te hoeven stellen, behoudens bij deze wet gestelde beperkingen.

Artikel 2.1

In deze wet en de daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:
document: een door een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, opgemaakt of ontvangen schriftelijk stuk of ander geheel van vastgelegde gegevens dat naar zijn aard verband houdt met de publieke taak van dat orgaan, die persoon of dat college;
milieu-informatie: hetgeen daaronder wordt verstaan in artikel 19.1a van de Wet milieubeheer;
Onze Minister: Onze Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties;
publieke informatie: informatie neergelegd in documenten die berusten bij een orgaan, persoon of college als bedoeld in artikel 2.2, eerste lid, of informatie die krachtens artikel 2.3 door een bestuursorgaan kan worden gevorderd.

Artikel 2.5

Bij de toepassing van deze wet wordt uitgegaan van het algemeen belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische samenleving.

Artikel 4.1

1. Eenieder kan een verzoek om publieke informatie richten tot een bestuursorgaan of een onder verantwoordelijkheid van een bestuursorgaan werkzame instelling, dienst of bedrijf. In het laatste geval beslist het verantwoordelijke bestuursorgaan op het verzoek.
2. Een verzoek kan mondeling of schriftelijk worden ingediend en kan elektronisch worden verzonden op de door het bestuursorgaan aangegeven wijze.
3. De verzoeker behoeft bij zijn verzoek geen belang te stellen.
4. De verzoeker vermeldt bij zijn verzoek de aangelegenheid of het daarop betrekking hebbende document, waarover hij informatie wenst te ontvangen.
5. Indien een verzoek te algemeen geformuleerd is, verzoekt het bestuursorgaan binnen twee weken na ontvangst van het verzoek de verzoeker om het verzoek te preciseren en is het de verzoeker daarbij behulpzaam.
6. Het bestuursorgaan kan besluiten een verzoek niet te behandelen, indien de verzoeker niet meewerkt aan een verzoek tot precisering als bedoeld het vijfde lid. In afwijking van artikel 4:5, vierde lid, van de Algemene wet bestuursrecht wordt het besluit om het verzoek niet te behandelen aan de verzoeker bekendgemaakt binnen twee weken nadat het verzoek is gepreciseerd of nadat de daarvoor gestelde termijn ongebruikt is verstreken.
7. Een verzoek om informatie wordt ingewilligd met inachtneming van het bepaalde in hoofdstuk 5.

Artikel 5.1

1. Het openbaar maken van informatie ingevolge deze wet blijft achterwege voor zover dit:
 - a. de eenheid van de Kroon in gevaar zou kunnen brengen;
 - b. de veiligheid van de Staat zou kunnen schaden;
 - c. bedrijfs- en fabricagegegevens betreft die door natuurlijke personen of rechtspersonen vertrouwelijk aan de overheid zijn meegedeeld;
 - d. persoonsgegevens betreft als bedoeld in paragraaf 3.1 onderscheidenlijk paragraaf 3.2 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de betrokkene uitdrukkelijk toestemming heeft gegeven voor de openbaarmaking van deze persoonsgegevens of deze persoonsgegevens kennelijk door de betrokkene openbaar zijn gemaakt;
 - e. nummers betreft die dienen ter identificatie van personen die bij wet of algemene maatregel van bestuur zijn voorgeschreven als bedoeld in artikel 46 van de Uitvoeringswet Algemene verordening gegevensbescherming, tenzij de verstrekking kennelijk geen inbreuk op de levenssfeer maakt.
2. Het openbaar maken van informatie blijft eveneens achterwege voor zover het belang daarvan niet opweegt tegen de volgende belangen:
 - a. de betrekkingen van Nederland met andere landen en staten en met internationale organisaties;
 - b. de economische of financiële belangen van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen, in geval van milieu-informatie slechts voor zover de informatie betrekking heeft op handelingen met een vertrouwelijk karakter;
 - c. de opsporing en vervolging van strafbare feiten;
 - d. de inspectie, controle en toezicht door bestuursorganen;
 - e. de eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer;
 - f. de bescherming van andere dan in het eerste lid, onderdeel c, genoemde concurrentiegevoelige bedrijfs- en fabricagegegevens;
 - g. de bescherming van het milieu waarop deze informatie betrekking heeft;
 - h. de beveiliging van personen en bedrijven en het voorkomen van sabotage;
 - i. het goed functioneren van de Staat, andere publiekrechtelijke lichamen of bestuursorganen.
3. Indien een verzoek tot openbaarmaking op een van de in het tweede lid genoemde gronden wordt afgewezen, bevat het besluit hiervoor een uitdrukkelijke motivering.
4. Openbaarmaking kan tijdelijk achterwege blijven, indien het belang van de geadresseerde van de informatie om als eerste kennis te nemen van de informatie dit kennelijk vereist. Het bestuursorgaan doet mededeling aan de verzoeker van de termijn waarbinnen de openbaarmaking alsnog zal geschieden.
5. In uitzonderlijke gevallen kan openbaarmaking van andere informatie dan milieu-informatie voorts achterwege blijven indien openbaarmaking onevenredige benadeling toebrengt aan een ander belang dan genoemd in het eerste of tweede lid en het algemeen belang van openbaarheid niet tegen deze benadeling opweegt. Het bestuursorgaan baseert een beslissing tot achterwege laten van de openbaarmaking van enige informatie op deze grond ten aanzien van dezelfde informatie niet tevens op een van de in het eerste of tweede lid genoemde gronden.

6. Het openbaar maken van informatie blijft in afwijking van het eerste lid, onderdeel c, in geval van milieu-informatie eveneens achterwege voor zover daardoor het in het eerste lid, onderdeel c, genoemde belang ernstig geschaad wordt en het algemeen belang van openbaarheid van informatie niet opweegt tegen deze schade.
7. Het eerste en tweede lid zijn niet van toepassing op milieu-informatie die betrekking heeft op emissies in het milieu.

